

bb 33./ elutazott..../ 1.folyt.s

- nagyon sokat fejlődött pécs 1957 óta. a városban négy év alatt 3300 lakás épült fel, nem beszélve az egyéb létesítményekről és a jelenleg is folyó nagy építkezésekről. sok az új utca és megragadó a sortatarozásoknál az is, hogy egész utcákat és tereket a történeti, műemléki jellegnek megfelelően állítanak helyre. az iskolai látogatások is nagyon jó hatást tettek ránk. nagyon tejszett a pécsi nemzeti színház balett-együttesének modern stílusu előadása is, annak ellenére, hogy én a klasszikus balett híve vagyok. a vitéről annyit szeretnék mondani, - és ezzel lahti város vezetőinek véleményét is tolmácsolom -, hogy a magunk részéről valamennyi nemzet fiait szívélyesen fogadjuk.

végezetül még annyit, hogy egész magyarországi, pécsi tartózkodásunk alatt úgy éreztük magunkat, mintha otthon lettünk volna, mindenütt rendkívül meleg, szívélyes fogadtatásban és vendéglátásban részesültünk - mondotta olgyi kajala, a küldöttség vezetője. a finn testvérváros öttágu küldöttsége - amely június elejére viszontlátogatásra meghiyla pécs város képviselőit - hétfőn utazott vissza hazájába./mti/

--

bb 34. időjárásjelentés

/s/ka 1962. április 23.

a meteorológiai intézet jelenti hétfőn este 18.00 órakor:

nyáriás idő

várható időjárás kedd estig: kevés felhő, száraz, meleg idő. mérsékelt, helyenkint élénk déli szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 23 - 27 fok.
/mti/

--

v é g e

18.10

- 13 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1962. április 24.

bb 1. virágpompába borultak a buda-vidéki barackosok - a virágzás késő, jó gyümölcsötötődést ígér

i cs/|/m/ká

1962. április 24.

a rövid, átmeneti, hűvös idő után a kései téltől néhány nap alatt kiteljesedett a tavasz, a szinte nyáriás meleg a növényzetet rendkívül gyors fejlődésre serkenti. jellemző például, hogy a budai hegyvidéken a mandulák virágzását követő harmadik, negyedik napon teljes virágpompába borultak már a kajszibarackfák, sőt fakadnak az őszibarack, s helyenként a cseresznye- és meggyfák duzzadt termőhimbói is. a gellérthegytől látványig, diósdig vonuló ériás barackos-szőlős vidék - budapest háttáji gyümölcsöse - fénér és sokáryalatu rózsaszín virágdíszbe öltözve várja a termékenyítő, langyos szeleket, s a mézet, virágpont gyűjtő rovarok seregét. a hagyományok és a szakemberek azt tartják: a rossz tavasz esztendőik bí gyümölcsöset ízetnek. példának az 1958-59 évet említik, amikor a tavasz talán még az ideinél is rosszabb volt, s minden gyümölcsféle sokat, jól termett.

a határszemlék tapasztalatai szerint a virágzás, illetve a termőhimbók száma, állapota egyaránt jó gyümölcsötötődésre mutat. a főváros határában levő több mint ezer hold szőlő és gyümölcsös koratavaszi munkáit: a gyümölcsfák tisztogatását, az őszibarackok termőre metszését befejezték, a szőlő metszésével pedig közvetlenül a befejezés előtt állnak. /mti/

--

bb 2. singaporei pálma- és ananász, kaukázusi növényújdonások a vácrátóti botanikus kertben - ötszáz külföldi tudományos intézettel cserélnek növényanyagokat

i de/gk/m/ká

1962. április 24.

teljes pompájában tisztlik a vácrátóti botanikus kert exotikus növényvilága, a késve érkezett tavasz itt is sok munkát ad a kutatóknak, akik ebben az időszakban igen sok új növényfajta-gal gyarapították a park gyűjteményét. a kutatók sok külföldi tudományos intézettel tartanak kapcsolatot, az év eleje óta több mint ötezer külföldi növényfajta érkezett, amelyet most álltetnek el.

/folyt.köv./

- 1 -

bb 2. /singaporei pálma- ... 1. folyt./ m

Legutóbb például singaporeból kaptak különböző pálma- és ananász magokat, az örmény botanikai intézet a kaukázus havasi és sziklai növényritkaságaival gyarapítja az itteni gyűjteményt. cserébe a vácrátóti park az itt tenyésztő 3200 növényfajta szaporítóanyagát küldi szét a világ minden tájára: ebben az évben már 12.000 tasak vetőmagot postáztak, de a belföldi közparkok egy részét is innen látják el díszfákkal, cserjékkel, a botanikus kert fontos szerepet tölt be a természettudományos ismeretterjesztésben is, a tömegesen érkező látogatók érdekes és magyarországon egyedülálló fejlődéstörténeti bemutatókertet láthatnak, ebben száz növénycsaládnak a földtörténet folyamán kialakult szétágazó törzsfajlását, eltérő alakulását mutatja be a sorrendben kialakított ágyások ötezer virágos növényfaja. /mti/

...

bb 3. több lesz az önkiszolgáló bolt a 17. kerületben

1 hi/qg/m/sr

1962. április 24.

A 17. kerületi tanács határozott intézkedésekkel biztosítja rákoskeresztur és környéke áruellátásának javítását, a kereskedelem színvonalának emelését. az elkövetkező időszakban például rákoskereszturon többi között két önkiszolgáló ételkészítési üzlet létesül, rákosligeten pedig - júniusban - ugyanilyen típusu háztartási bolt nyílik meg. ugyanitt a közért vállalat kétműszakos üzletét önkiszolgálóvá fejleszti, három más egységénél pedig korszerűsítik a berendezést és felszerelést, illetve bővítik az üzletek raktárát.

A lakosság jobb áruellátására ésszerűbben határozzák meg az üzletek nyitvatartási idejét, a közért vállalatnál 11 bolt másfél műszakban, reggel 7-től délután 6 óráig üzemel, hét bolt pedig osztott nyitvatartási idővel, hasonlóképpen rendezték a földművelésszövetkezeti üzletek munkabeosztását is, az iparcikkszaküzleteket - a kerület külső részein lakó vásárlók érdekében - szombaton délután 3 óráig tartják nyitva.

A tanács megvizsgálta a kerület zöldségregényét, s a mezőgazdasági osztállyal egyetértésben felkérte a környékbeli termelőszövetkezeteket: hozzanak létre közös elárúsító helyeket, s bővebb választéku és nagyobb mennyiségű zöldséget juttassanak a fogyasztóknak. /mti/

...

- 2 -

bb 4. az élők és holtak második kiadása - goncourt-díjas regény, elsa triolet legjobb műve, kubai író könyve - az európa könyvkiadó ünnepi könyvheti ujdonságai

1 v/gk/m/sr

1962. április 24.

az ünnepi könyvhétre az európa könyvkiadó több olyan érdekes külföldi irodalmi alkotással kedveskedik az olvasóknak, amelyet bizonyára örömmel fogadnak majd.

a néhány hete kibocsátott új szimonov-regény, az élők és holtak teljesen elfogyott a könyvesboltokból, a könyvhétre - közklánatra - megjelenik a mű második kiadása.

vas istván kossuth-díjas költő és műfordító hét tenger éneke című műfordítás-gyűjteménye ismét megjelenik, a világirodalom klasszikusai sorozatban turgenyev két regénye - apák és fiuk, küszöbön - lát napvilágot egy kötetben.

elsa triolet a rom felügyelő című művét - amelyet a francia kritika az író legjobb regényének tart - ugyancsak az ünnepi könyvhéten ismerhetik meg az olvasók, a könyv egy háborúból visszatért rokonszenves fiatalember történetéről szól, akinek nem maradt senkije, semmije, s nem találja meg helyét az életben, a mű érdekes ötvözeté az első-szerélyes memoárnak és a regénynek, triolet egyébként a főhős alakját egyik újfajta névvel.

leonyid leonov lenin-díjas szovjet író regénye, a tolvaj, a nép-korszak idején játszódik.

az első kubai író - guillen mellett - akinek, a modern könyvtár ötvenedik köteteként, magyarul jelenik meg alkotása: josé soler puig regényének címe: színdékos emberölés, a könyv 1959-ben - kuba függetlenségének első évfordulóján - a nemzetközi irodalmi pályázaton első díjat kapott, a regény batista rendszerének utolsó napjaiban játszódik.

schwartz bart fiatal francia író - az 1959-es évi goncourt-díj nyertesé - igazak ivadéka című regénye egy réai legenda alapján kíséri végig egy család történetét a yorki pogromtól egészen a hitleri koncentrációs táborokig, az írónak egyébként ez az első műve, 1959 óta nem jelent meg újabb alkotása.

a reménység ideje a címe c.p. shaw regényének, a mai angol irodalom egyik kiváló alakja nemcsak író, hanem fizikus, kémikus kutató és tudós, sok önéletrajzi jelentet tartalmazó regényében egy alacsonyabb sorból származó fiatalemberrel ír. /mti/

...

- 3 -

bb 5. új film forgatására készül Fábry Zoltán, a címe: Milyen madár volt?

i di/gg/m/sr

1962. április 24.

Új film forgatására készül Fábry Zoltán, a Hunnia filmstúdió rendezője: a történetet Bacsó Péter írta, a címe: Milyen madár volt? az újdonság cselekménye egy kisvárosban játszódik, hőse orvos, akit meghurcolnak, mert érvényt akar szerezni az igazságnak. A közelmúltban Fábry Zoltán és munkatársai több ízben jártak vidéken, hogy a szabadtéri felvételek helyét kiválasszák. Úgy döntöttek, hogy a külsőket esztergomban és a város környékén örökítik meg a celluloid szalagon. Jelenleg a stúdió pasaréti műtermében a szereplőket válogatják, most készítik a próbafelvételeket. A Milyen madár volt? című új magyar filmet előrelátólag május közepén kezdik forgatni. /mti/

...-

bb 6. felkészülten várja a magyarányu idegenforgalmat a Dunakanyar

i áe/ak/n/ki

1962. április 24.

A Dunakanyar az elmúlt években az ország egyik leglátogatottabb üdülővidékévé fejlődött. Az idén is nagy összeget fordítanak fejlesztésére és a most kezdődő szezonban már számos új létesítmény szolgálja a látogatók kényelmét, szórakozását. A szentendrei pap-szigeten elkészült az ország legjobb campingje, amelynek sátralmában egyszerre száz kirándulót helyezhetnek el, kulturált körülmények között. A romantikus környezetben csónakkikötő, autóparkoló, főzőhelyek, zuhanyozók biztosítják a kényelmet. A táboron kívül új, 60 személyes turistaszálló is várja szentendren a vendégeket, akik innen jól gondozott utvonatokon turáznak szerte a Pilis és a Börzsöny hegyeibe. Visegrádon az erdőgazdaság több, eddig lezárt utvonatát szabadított fel és hozott rendbe a kirándulóknak, akik számára újabb - immár a harmadik - 40 személyes, jól felszerelt szálló is elkészült, ugyancsak új, 120 személyes szállodát kapnak a turisták horányban is. Bővült a nőgrádverőcei expressz-Ifjusági tábor: itt az idén már százal több vikendzést helyezhetnek el a felújított, jól felszerelt vikendházakban, mint az elmúlt nyáron. A magyarányu idegenforgalom zavartalanága érdekében rendbehozták a dunai átkelőhelyeket és gondoskodtak megfelelő számú idegenvezetőről is. A vendég-látóipar a legforgalmasabb kirándulóhelyeken újabb cukrászdákat, étkezőket helyez üzembe. /mti/

...-

- 4 -

bb.7. feleségek iskolája, barangolás a nagyvilágban - népszerű előadássorozatok a belvárosi asszonyainak

i/hi/a/sr

1962. április 24.

az 5. kerületben több mint 30 000 asszonyának és lányának többsége gyakran igényel és kap támogatást a nőmozgalom hivatali és területi aktivistáitól egészségügyi, gyermeknevelési, háztartási, egyéb kérdésekben.

az asszonyi tudnivalók szinte mindegyikét felöleli az 5. kerületi nőtanács két nagyleletőségű előadássorozata, az anyák iskolája és a feleségek iskolája. Mindkettő igen népszerű a belvárosi nődolgozók körében, amit a látogatottság is mutat: a feleségek iskoláján például rendszeresen 300-an vesznek részt. A gyermekintézmények munkájának megkönnyítésére - szintén a nőtanács kezdeményezésére - meghonosodott a kerületben a bölcsődék és óvodák dolgozóinak, nevelőinek rendszeres tapasztalatcseréje. Ez elősegíti, hogy különböző jellegű gyermekintézményekben egységes egészségügyi és nevelési módszerek alakuljanak ki. A nőtanács ankétokat rendez a gyermekek egységes egészségügyi ellátásának és az egységes nőgyógyászatnak a jelentőségéről és a tapasztalatokat az illetékesekkel megbeszéli. A közeljövő egyik terve, hogy az általános iskolák és a középiskolák végzős növendékei részére a munkaügyi minisztériummal közösen megszervezik a kerületi pályaválasztási tanácsadást.

kulturális vonatkozásban különösen a lakóterületen - főképpen a háziasszonyok érdekében - szükséges a nőtanács munkája. Az asszonyok művelődését és kölcsönös ismerkedését egyaránt jól szolgálják a rendszeresen megtartott klubestek. Ezek a beszélgetések politizálásra is alkalmat adnak. Ez adta az ötletet a barangolás a nagyvilágban című előadássorozathoz, amely a nemzetközi helyzetről, az érdeklődés középpontjában álló országok, népek életéről ad tájékoztatást. S mivel a belvárosban számos külkereskedelmi vállalat is működik, az előadásokat - rendszerint élménybeszámoló formájában - a külföldet járt szakemberek tartják. Legközelebbi tervükben szerepel például egy-egy „helyszíni riport”, Indiáról, Goáról, Indonéziáról. /mti/

...-

8.15

- 5 -

bb 8. több mint 22.000 fővárosi fiatal tanul esti- és levelező-
oktatásban - általános iskolák és technikumok a budapesti üzemek-
ben

i lv/hné szb sr

1962. április 24.

a kisz budapesti végrehajtó bizottságának tájékoztatása szerint a fővárosban az általános- és a középiskolák, illetve az egyetemek esti- és levelező tagozatain az idei oktatási évben több mint 22.000 fiatal tanul. budapesten a kerületi és üzemi kisz-bizottságok még a múlt év nyarán széleskörű felvilágosító munkát végeztek, hogy minél többen továbbtanuljanak. az üzemi kisz-szervezetek számos helyen szocialista szerződést kötöttek azokkal az iskolákkal, amelyeknek tanulóit politechnikai képzésben részesítik. ezek szerint a gyárakban szakmákra tanítják az iskolásokat, az iskola tanárai pedig esti, vagy levelező tagozaton oktatják a vállalat ifjúságait. a budapesti csokoládégyárban, a fémáru- és szerszámgyárban, valamint a budapesti kénsavgyárban általános iskola, a magyar gyapjúfonóban pedig technikum nyílt.

az általános iskolák esti tagozatán a fővárosban több mint 5100 olyan üzemi fiatal tanul, aki annakidején nem végezte el az általános iskola 7-8. osztályát, az ifjúságok közül ennél is jóval többen tanulnak a középiskolák, vagy a technikumok esti, illetve levelezőtagozatain. ezen a fokon az 1961/1962-s oktatási évben mintegy 12.300 ifju tanul. az egyetemek esti, illetve levelező tagozatára pedig 3000-en iratkoztak be. /mti/

bb 14. több mint száz képzőművészeti alkotás készült győr-sopron megyében a kisz pályázati felhívására

vid gk szb fm

1962. április 24.

a kisz győr-sopron megyei bizottsága a kilián györgy kulturális seregszemle alkalmából pályázati felhívást adott ki képzőművészeti alkotások készítésére. a megye képzőművészeti köreiből több mint száz grafikát, festményt és szobrot küldtek be a kisz megyei bizottságra. közülük hatvanat fogadott el a zsűri. ezekből kiállítás rendeznek május elején a győri műcsarnokban. /mti/

9.38
9.45

- 6 -

bb 10. új elmélet a bakonyi bauxittelepek kialakulásáról

t tz/gk-Lm vg

1962. április 24.

a tudományos minősítő bizottság nyilvános vitáján védte meg fülöp józsef, a magyar állami földtani intézet igazgatója a bakony-hegység alsókréta-kori képződményeiről készített doktori értekezését. a disszertáció a bakony-hegység kialakulását tárgyalja a földtörténeti középkort az ujkortól elváltatva, mintegy 100-110 millió évvel ezelőtti időszakban.

nagy teret kapott a vitában a dolgozatnak az a része, amely a bakonyi bauxittelepek kialakulásának új elméletét ismerteti.

az eddigi felfogás az volt, hogy ezek a telepek a kréta időszakban akkor alakultak ki az eredetileg agyag-jellemű alapanyagból, amikor a tenger eltakarodása után a dunántúli közp-hegység szárazföldre vált. fülöp józsef azonban ezzel már nem ért egyet. éveken keresztül vizsgálta a bakony-hegységet alkotó üledékeket, bennük a krétakor növényi és állatvilágának maradványait, s ezek alapján új megállapításra jutott.

a sümegtől bakonycsernyéig terjedő területsávon ugyanis egy régi tengerág nyomaira bukkant, amelyben még akkor is hullázott a víz a kréta-időszakban, amikor a szomszédos vidékek már szárazföldre emelkedtek ki. az eddig ismert bauxittelepek pontosan ennek az egykori tengerágnak a két partján találják meg. ezt az elhelyezkedést az új elmélet azzal magyarázza meg, hogy a bauxittelepek kialakulásában éppen a tenger és a szárazföld együttlétének, érintkezésének volt döntő szerepe, hiszen ott volt leginkább mód arra, hogy a csapadék kilugozza és a közvetlen közelben levő tengerbe hordja a kovásvat. márpedig a kovásvat eltávolítása a bauxit kialakulásának egyik legfontosabb feltétele. elősegítette a felhajtást természetesen az akkori nedves, meleg klíma is.

az új elmélet szerint tehát nem csupán a tenger végleges eltűnése után voltak kedvező feltételek a bauxittelepek létrejövételére, hanem szinte az egész kréta-időszak alatt.

s az elméleti megállapításnak gyakorlati jelentősége is van. nyilvánvaló ugyanis, hogy - ha az elmélet helytálló - az eddig fel nem tárt bauxittelepeket is az egykori tengermedence partvidékein, vagy hasonló földtani szerkezetek táján kell keresni.

/folyt.köv./
9.44

- 7 -

bb 10. /uj elmélet...folyt./-lm

a nyilvános vita alapján, amelynek során felolvasták musza mirzojevics aljev szovjet geológusnak, az azerbajdzsáni tudományos akadémia elnökének írásbeli hozzászólását is, a bíráló bizottság vadász elemér akadémikus elnökletével egyhangúlag javasolta fülöp józsef számára a doktori fokozat odaitélését./mti/

--

bb 9. az idén először a belga cégek is csoportos kiállítással vesznek részt a budapesti ipari vásáron

i sz/gg-lm vg

1962. április 24.

a belga ipart mindaddig egyes cégek egyéni részvétele képviselte a budapesti ipari vásáron. ez évben első ízben kerül sor átfogó, csoportos belga kiállítás rendezésére.

- a vásár gyors terjedése és a második magyar öt éves tervben megjelölt ipari fejlődés perspektívái felkeltették a belga ipari körök érdeklődését is - mondották a budapesti belga követségen. - ennek köszönhető, hogy ebben az évben tucatnyi belga cég közös pavilonban, kollektív csoportba összefogva, egy-egy belga kiállítással vesz részt a budapesti ipari vásáron. ez számottevő fejlődést jelent, ha figyelembe vesszük, hogy az elmúlt évben mindössze két belga vállalat jelent meg, a belga cégek 550 négyzetméter területen, a legkülönbözőbb ipari termékek gazdag skáláját sorakoztatják fel, fémipari termékeket, elektronikus készülékeket, textilipari gépeket és más gyártmányokat mutatnak be. az antwerpeni epurex vállalat például új rendszerű víztisztító készüléket küld a vásárra. a belga ipar fokozott részvétele a budapesti ipari vásáron minden bizonnyal hozzájárul majd a belga-magyar kereskedelmi kapcsolatok további fejlesztéséhez - hangzott a tájékoztatás./mti/

--

9.52

- 8 -

bb 11. új módszer üzembiztos atomreaktor tervezésének megkönnyítésére - páll lénárd akadémiai székfoglalója

i m ö/hné szb sr

1962. április 24.

páll lénárd, a magyar tudományos akadémia levelező tagja, a központi fizikai kutató intézet igazgatóhelyettese, akadémiai székfoglalójában olyan új módszert ismertetett, amely jelentősen megkönnyíti üzembiztos atomreaktorok tervezését.

az atomreaktorok üzembiztonságának növelésére kívánatos, hogy a szabályozó és védelmi rendszer működésének véletlen kimaradása következtében, még az ugynevezett szuperkritikus állapotban se növekedjék túlságosan gyorsan a reaktor teljesítménye. ezt azzal lehet biztosítani, hogy a reaktor szerkezeti felépítését úgy válasszák meg, hogy a láncreakciót fenntartó neutronok élettartama lehetőleg nagy legyen. ha a neutronok élettartama kicsi, túl szaporán keletkeznek újabb és újabb neutronok és ez arra vezet, hogy a reaktor teljesítménye igen rövid idő alatt megnő. érthető tehát, hogy a reaktorok tervezése szempontjából fontos adat a neutronok élettartama.

páll lénárd székfoglalójában a neutronok élettartamának meghatározására új módszert ismertetett, amellyel a központi fizikai kutató intézetben már hosszabb ideje eredményesen kísérleteznek. a módszer azon alapszik, hogy a reaktorok teljesítményének ingadozása szoros kapcsolatban van a neutronok élettartamával. az új módszer előnye, hogy a neutronok élettartamának mérését a reaktorok teljesítményétől függetlenül állapíthatjuk meg, az ugynevezett szubkritikus állapotban teszi lehetővé. a szubkritikus állapotú reaktorban önmagát fenntartó láncreakció nem alakulhat ki. a láncreakciókat neutronforrás behelyezésével idézhetjük elő. a reaktorban kialakuló reakcióláncok hosszának, valamint az egy hasadási folyamatból keletkező neutronok számának ingadozása azt eredményezi, hogy a reaktor neutron-sűrűsége is ingadozik. mivel a reakcióláncok hosszának ingadozása a neutronok élettartamával függ össze, az ingadozási jelenségekkel meghatározható a neutronok élettartama.

a kísérleti vizsgálatok céljaira az ingadozásokat automatikusan regisztráló berendezést készítettek és a berendezéssel méréseket hajtottak végre több reaktortípuson. az elért eredmények egy részét a múlt év novemberében bukarestben tartott nemzetközi reaktorfizikai és technikai konferencián ismertette először páll lénárd./mti/

--

9.57

- 9 -

bb 12. társadalmi műszaki bizottságok alakultak a kerületekben az üzletek tatarozásának gyorsítására, az indokolatlan átépítések megszüntetésére

i zs/zs szb sr

1962. április 24.

a budapesti háziasszonyok is számos tanácsot adtak a kerületekben az üzletek tatarozásának gyorsítására, az indokolatlan átépítések megszüntetésére

a jogos panaszok alapján a fővárosi kereskedelem vezetői több intézkedést tettek a kereskedelmi felújításokra szánt összegek cél-szerű, takarékos felhasználására; s a kerületi tanácsok kereskedelmi állandó bizottságai is elhatározták, hogy figyelemmel kísérik az üzlethálózat tatarozását, ezért nyugdíjas mérnökökből, építési és berendezési szakemberekből, tervezőkből társadalmi műszaki bizottságokat alakítottak, amelyek rendszeresen ellenőrzik a kivitelezők munkáját, a felújítások határidejének betartását.

a tanácsok új műszaki aktivistái már minden kerületben munkához láttak. újpesten például észrevételeik, javaslataik felhasználásával két üzletnél is alaposan megrövidítette a tatarozás idejét a kivitelező vállalat. a belvárosban a bizottság tagjai sorra járják az élelmiszerüzleteket, iparcikkboltokat és a vendéglátóipari egységeket, s tapasztalataik alapján javaslatot dolgoznak ki a felújítások sorrendjére. a 18. kerületben a műszaki szakemberek rendszeres, alapos ellenőrzései eredményeként ugyancsak több üzlet portáljáról került le a tervezettől hamarabb a tatarozás miatt zárva felíratu tábla; s észrevehetően javult az építő vállalatok munkájának minősége is.

az illetékesek véleménye szerint a kereskedelmi beruházások és felújítások széleskörű társadalmi ellenőrzése már az elmúlt néhány hónapban is sok ezer forint értékű megtakarítást eredményezett; s a műszaki aktivistáknak nagy részük van abban, hogy felesleges építkezések, indokolatlanul költséges átalakítások száma lényegesen csökkent. /mti/

--

10.00

- 10 -

bb 13. kombinált vetőgéppel naponta 20-30 hold kukoricát és köztes babot vet el a tamási gépállomás

vid/j-lm ká

1962. április 24.

a babtermelés legnagyobb akadálya jelenleg, hogy a legtöbb helyen kézzel kell vetni, s a termelőségvetőgépek számára éppen ezért nem kifizetődő. az új konstrukciójú, kombinált kukorica és babvető gépekből kevés van, s munkateljesítményük sem kielégítő. ezért kísérletet tettünk a tamási gépállomás technikusai egy sokkal egyszerűbb és eredményesebb megoldással. kísérleti eredménnyel jártak: a tvd-6-os négyzetes vetőgépet úgy alakították át, hogy a kukoricavető tartálya mögé babtartályt szerelt, amely nemcsak tisztes szerinti távolságra állítható, hanem azt is szabályozni lehet, hogy a gép hány szem babot vessen el. az újításnak kétszáz előnye van: a négyzetes vetőgépek átalakítása mindössze 400-500 forintba kerül, s napi teljesítményük 20-30 hold.

az új vetőgépet most próbálták ki a pincenyei mőkóczi tisz-ben. a gép niba nélkül dolgozott, s két nap alatt 50 hold babot vetett el, a kukoricával együtt.

a tolna megyei gépállomások tervében nem szerepelt babvetés, az újítás alapján azonban még a kukoricavetések idején 10 vetőgépet alakítanak át, ami lehetővé teszi, hogy körülbelül 3.000 holdon géppel vessék el a köztesbabot. /mti/

--

bb 17. szállastakarmány pogácsoszó mobil gépet szerkesztettek a törökszentmiklósi mezőgazdasági gépgyárban

vid hmé-lm szf

1962. április 24.

a törökszentmiklósi mezőgazdasági gépgyár műszaki kollektívája új gyártmányt segített a szállastakarmány betakarítás nagyüzemi gépesítését. rövidesen elkészült a mobil kivitelű szállastakarmány-pogácsoszó gép mintapéldánya. az öttetes gép a rendre rakott lucernát a helyszínen járva szedi fel, 40x60 milliméteres méretű hasáb alakú pogácsikká formálja és a kész pogácsok a pótkocsikba továbbítják. ezzel a módszerrel gyorsabbá válik a takarmánybetakarítás, megóvják a lucerna fenyője és a karotintartalmát, egyszerűbbé válik a takarmány szállítása és tárolása is. az új géptípus első mintapéldányával május végén kezdik meg a próbát. na a gyakorlatban beváltak, még ebben az évben megkezdik a sorozatgyártást. /mti/

10.10

--

- 11 -

bb 18. új forgácsoló-szerszámgyár épül békéscsabán

vid te-lm sz

1962. április 24.

a békéscsabai forgácsoló-szerszámgyár mostani üzemét a környező mocsaras, vízenyős talaj miatt nem bővíthetik, ezért a város nyugati szélén, a kecskemét-szarvas-békéscsabai országút mentén kijelölt ipari területen ötvenmillió forint beruházási költséggel, korszerű szociális épületekkel is ellátott új forgácsoló-szerszámgyárat építenek.

a tervek szerint az új forgácsoló-szerszámgyár jelentősen növeli majd a szerszámellátást. az új gyár a magyar acél-áruháztól és csepegtől átveszi az egyéltű forgácsoló-szerszámok, a keményfém esztergakések és a gyorsacél betétkések gyártását, a hozzávaló gépi berendezésekkel együtt. az új gyár a jelenleginél kétszer több dolgozót foglalkoztat majd. szó van róla, hogy a jelentégtelen régi gyár megmarad önálló üzemnek, főleg kompresszor-szelepek gyártására. így egy helyett két üzemet nyer a város. a két gyár összesen mintegy kilencszáz dolgozónak ad majd munkát. /mti/

bb 19. ötvözfémek visszanyerésével ötmillió forint megtakarítás dídszórótt

vid szf/gk-lm bs

1962. április 24.

a feldolgozó üzemek mind több ötvözött acéllétkérnek a Lenin kohászati művek acélművétől. az ilyenfajta acélok gyártása azonban korlátozott, mert az ötvöző anyagok nehezen és drágán szerezhetők be külföldről, s az acélmű teljesítményének is van határa

a dídszóró acélműben most országos vonatkozásban is jelentős munkába fogtak, hogy nagyobb mennyiségű és olcsóbb ötvözött acélt állítsanak elő. a gyárban rendszeresen a nemes ötvözött, nikkelezett, molibdénezett, krómzott hulladék anyag, ezeket szinképelemzéses vizsgálat után kiválogatják és osztályozzák. hasznosításukra az acélmű két technológusa, kertész eme és györgy sándor különleges technológiát kísérletezett ki. eljárásukkal a hulladékfémek ötvözött visszanyerik és felhasználják ötvözött acélok gyártásához, mégpedig gazdaságosabb módon, ivfűnyes olvasztó helyett martin-kemencében. az ötvözfémek visszanyerésének ezt a módját már három hónapja alkalmazzák. eddig ötven tonna nikkel, molibdén, illetve krómot nyertek vissza. az így nyert ötvözfém-mennyiséggel 3200 tonna jóminőségű ötvözött acélt gyártottak. a megtakarítás értéke eléri az ötmillió forintot. /mti/

10.20

- 12 -

bb 16. tudományos könyvtár - asztalfiókban - mikrokártyák segítik a kutatásokat a szegedi egyetemen

vid gk szb fm

1962. április 24.

a szegedi tudományegyetem szervezkémiai intézetében a tudományos kutató munkát újfajta készülékek, úgynevezett mikrokártya-felvevők és leolvaskók könnyítik meg. a vetítő berendezést külföldről szereztek be, a felvevőt pedig az orvostudományi egyetem fotólaboratóriumának dolgozói szerkesztették és készítették el.

ezek a ritka tudományos könyveket teszik hozzáférhetővé a kutatók számára. gyakran előfordul, hogy egy-egy probléma megoldásához olyan kötetben találunk választ, amelyből egyetlen vagy csak néhány példány van az országban, s így megvásárolni sem lehet azokat. ezentúl az ilyen kötetekről mikrokártya felvételeket készítenek, s ezeket bármikor tetszés szerint levetíthetik és olvashatják.

egy-egy ilyen levelezőlap nagyságu kártyára hatvan könyvoldal fér el, s így egész könyvtári tudományos anyagot akár egy asztalfiókban elhelyezhetnek. ez jóval előnyösebb a mikrofilmnél is, mert a film érzékeny, hamar tönkremegy, s nemzűkes az 5-10 méteres tekercsek kezelése.

az intézet már több ezer ilyen mikrokártya felvétellel rendelkezik, amelyek mintegy félezer kötet tudományos művet, könyvet, folyóiratot tartalmaznak. rövidesen megkezdik „házilag” is a különleges könyvtár bővítését. elsőként a berichte című német kémiai folyóiratot teszik teljessé, ugyanis az 1867-ben indított folyóiratnak csak 1898-tól vannak meg az intézetben a bekötött példányai, a teljes sorozatból pedig egy van az országban. az intézet terve szerint évente csaknem százezer oldalnyi tudományos munkáról készítenek mikrokártya másolatot. így a felesleges könyvvásárlással többtízezer forintot megtakarítanak, s emellett az intézet könyvtárhatalyságát sem kell bővíteni. /mti/

.-

bb 23. írók ligete debrecenben

vid gk szb fm

1962. április 24.

a debreceni nagyerdő lenin-parkjában állt több évig emlékműve. ezen a részen most a városi tanács művelődésügyi osztályának rendezésére az írók ligetét alakítják ki. a város elkészítési tervétől eltekintve, szabó Lőrinc és gulyás páál debreceni írók és költők szobralt, s ide helyezik a nagyerdő másik részén levő arany jános-mellszobrot is. a körutak ligetben tavasszal és nyáron irodalmi műsorokat rendeznek. /mti/

.-

10.35

- 13 -

bb 20. a méhekre veszélytelen, virágzási idő alatti permetezést alkalmaznak a zalai nagylizemi gyümölcsösökben

vid j szb ká

1962. április 24.

a nagylizemi gyümölcsstermelésben évről-évre jelentős kiesést okozott a termés mennyiségében és minőségében az a tény, hogy a gyümölcsfák virágzása idején a méhek járása miatt 15-18 napig nem tudták a fákat permetezni. a lisztharmat, az egyik veszedelmes kártevő ugyanis éppen a virágzás idején támadja a gyümölcsösöket.

az almatermelés dunántúli fellelvárában, zalaszentgróton, tavaly új vegyszert próbáltak ki, teljes sikerrel, az egyik parcellán thiovit nevű, kéntartalmu szerrel permettették a fákat teljes virágzás idején, miközben állandóan figyelték a méhek járását, megállapították, hogy ez a vegyszer nem ártalmas a méhekre, viszont nagyszerű védekezőszer a lisztharmat ellen. az idén már nemcsak a zalaszentgróti állami gazdaságban, hanem zala megye valamennyi gyümölcsstermelő gazdaságában bevezetik a virágzás alatti permetezést az új vegyszerrel. /mti/

bb 22. ellenőrző szérum a burgonyavírusok kumutató ára - egy nyulból ezer vizsgálathoz elegendő szérumot nyernek

vid j szb ká

1962. április 24.

sárvár István, a keszthelyi mezőgazdasági akadémia tudományos munkatársa több esztendeje kísérletezik a burgonyavírusok kimutatásával. a különböző burgonyafajtáknál eddig 21 féle virust találtak, s ezek közül négy különösen ártalmas: elszáradást, levélfoltosodást, terméseszkendést okoz.

sárvár István a különböző vírusokat elszaporította, tiszta tenyészetet állított elő, s ezeket nyulak vérébe oltotta. az állatok ellenanyagot termeltek. a nyul véréből kivont ellenanyagból ezután szérumot készítettek. a szérum segítségével a burgonya levének egy cseppjéből is pontosan megállapítható, hogy van-e vírusos fertőzés. az új módszer a vetőburgonya ellenőrzés legpontosabb módszerének bizonyult.

a sikeres kísérlet befejezése után az idén már 300.000 vizsgálathoz igényeltek szérumot a kísérleti gazdaságok és a termelőszövetkezetek. az ellenőrző szérumot a keszthelyi mezőgazdasági akadémia állítja elő; egy nyulból 1000 vizsgálathoz elegendő szérumot nyernek. /mti/

10.42

- 14 -

bb 21. a kőrösök vidékén meghonosodott a bulgáriából származó ezüstkárász

vid j szb ká

1962. április 24.

a szarvasi kísérleti halgazdaság néhány évvel ezelőtt bulgáriából - ezen a vidéken eddig ismeretlen, - új halfajtát, ezüstkárászt kapott. az ezüstkárászok az új környezetben jól érzik magukat: meghonosodtak és gyorsan elszaporodtak. az új halféleség biológiai érdekessége, hogy a tenyérrnyi hal testsúlyának 5-10 százaléka finom ikra. táplálkozásban is eltérnek a magyar halaktól: nyáron nagyon jól hasznosítják a vízben élő algákat, ami nemcsak olcsó táplálékul, de szaporodási serkentőül is szolgál. jól megélnek olyan mesterséges vizekben is, ahol más halféleségek tápláléka már elfogyott. /mti/

bb 25. uszó építésvezetőség a balatonon

vid szf/gk szb

1962. április 24.

a balatonfüredi hajógyár a vízügyi főigazgatóság megrendelésére új tanyahajót épített, amelyet a fürdőszézon végéig a balatonon használnak. a 30 személyes víziszállóban helyet kapnak a partfalak építésén és a strandok felújításán dolgozó vízügyi szakemberek. a hajót egyelőre a déli part nagyobb építkezésein hasznosítják. fedélzetén építésvezetőséget is berendeztek, innen irányítják a mérnökök a munkálatokat. a víziszálloda berendezése igen korszerű. hideg-meleg víz, zuhanyozó, konyha és áramfejlesztő gépcsoport áll a lakói rendelkezésére. teraszán jó időben pihenni, szórakozni is lehet.

a hajót ősszel leosztatják a tiszára és folyamszabályozásnál használják majd. /mti/

bb 27. pézsmavadászok békéscsaban - tatabánya gépállomási lakatos 40 pézsmapockot ejtett el

vid j szb ká

1962. április 24.

békéscsaba környékén igen elszaporodtak a század elején csehországban meghonosított pézsmapockok. a nádhoz hasonló állatok a dunán, a tiszán és a kőrösökön át jutottak el békés megyébe. a fiatal állatok tavasszal és ősszel kiszorúlnak a családi fészekből, s a vizektől sokszor több kilométernyi távolságra is elvándorolnak új tanyát keresve. főleg a mocsaras, nádas mellékfolyókat, vadvizeket kedvelik. békéscsaban az élővíz-csatornát, a város szélén levő téglagyári vizes bányagödöröket és a kenderáztatót együtt megtalálják otthonuknak. az értékes prémii állatok szaporodásával együtt megjelentek a mikedvelő pézsmavadászok is. az új sport hívei kiküldik a pézsmapockok telepeit, vándorutjait és éjszaka lesből puskával lövik a rendkívül éber állatokat. a legszenvedélyesebb pézsmavadász, tatabánya, a helyi gépállomási lakatos már 40 pézsmapockot lőtt. /mti/

10.53

- 15 -

bb 30. felkészül a nyárra a főváros közegészségügye - ellenőrzik a strandok, üdülők, vendéglátóipari üzemek egészségügyi helyzetét, az élelmiszeripar és az élelmiszer-kereskedelem munkáját - közegészségügyi szolgálat a budapesti ipari vásáron - fokozott gondoskodás a fővárosban élő mezőgazdasági dolgozókról

i ms/gg-lm sr

1962. április 24.

a közeledő nyár nemcsak a változatos táplálkozás és üdülés lehetőségeit nyújtja, hanem növeli a közegészségügy feladatait is. a főváros nyári egészségügyi felkészüléséről a budapesti köjjál-ban a következő tájékoztatást adták a magyar távirati iroda munkatársának.

- a nyári melegben a legnagyobb gondot az élelmiszerek minőségére kell fordítani, hiszen ez a főváros kétmillió lakosságát nap mint nap érinti. a köjjál és a kerületi egészségügyi osztályok szakemberei már megkezdtek ezt a munkát és fokozottabban ellenőrzik az élelmiszeripart, főleg a hús- és tejipari, a sör-ipari, valamint az üdítőitalok gyártásával foglalkozó üzemek egészségügyi viszonyait. a húsipar termékeiből rendszeresen mintákat vesznek és laboratóriumban vizsgálják a termék minőségét, tisztaságát.

- a kereskedelmi hálózatban főleg a gyorsan romló élelmiszerek tárolását, hűtését és árusításának módját ellenőrzik. különösen fontos a dolgozó nők második műszakjának megkönnyítését szolgáló félkész-árúk és hidegkonyhai készítmények ellenőrzése mert a túlhosszu ideig tárolt, vagy nem megfelelően hűtött élelmiszer a nyári melegben gyorsan romlik és ételmérgezést, hasmenést, stb. okozhat.

élelmiszer-ellenőrzéseket gyanus esetekben rajtaütés-szerűen végzik és előfordul, hogy rövid időn belül többször is vizsgálatot tartanak ugyanabban az üzemben.

- a nyár elmaradhatatlan tartozéka a fagyalt, amelyet nagy tömegek, főleg gyerekek fogyasztanak. a fagyalt készítését és árusítását a rendelkezések értelmében szigorúan ellenőrzik.

/folyt.köv./

11.55

- 13 -

bb 30. / felkészül a nyárra....1.folyt./-lm

a közegészségügyi szakemberek most felülvizsgálják a nyári szórakozóhelyek, kertnyelviségek, büfék, stb. felszerelését, egészségügyi körülményeit is. különös figyelmet fordítanak azokra a helyekre, ahol egyes alkalmakkor kiemelkedően nagy forgalmat bonyolítanak le, így például a sporttelepek, vendéglátóipari egységeikben. a köjjál arról is gondoskodik, hogy a budapesti ipari vásáron felállított éttermek, büfék, eszpresszók és egyéb vendéglátóipari üzemek az egészségügyi követelményeknek megfelelően működjenek. a köjjál már a vásár előkészítése idején közölte az illetékesekkel, hogy milyen egészségügyi feltételeket kell biztosítani a zsúfolt vendéglátó üzemekben. az egészségügyi szabályok betartását a köjjál mindennap nyitástól zárásig ellenőrzi.

- a nyári időben fokozottan figyelnek a közétkeztetésre, az üzemi konyhák munkájára is. az ételket rendszeresen laboratóriumi vizsgálatnak vetik alá.

- a közeli hetekben megnyitó strandokon a tatarozások végrehajtását, a zuhanyok, a szemétyűjtő edények állapotát, az egészségügyi szabályokra figyelmeztető felirásokat ugyancsak ellenőrzik, hasonlóképpen a nyári úttörőutakban, az üdülők és turistaházak állapotát és berendezését is.

- megállapítható, hogy az immár évről-évre rendszeres nyári felkészülés, valamint a közegészségügyi szolgálat felvilágosító munkája lényegesen megjavította az egészségügyi feltételeket.

- tovább javult a főváros mezőgazdasági foglalkozású lakosságának egészségügyi ellátása is. a fővárosi tsz-ek és állami gazdasági üzemegységek közelében ugy változtatják meg a körzeti orvosok rendelési idejét, hogy a dolgozók munkaidő után fel tudják keresni az orvost. ezeken a területeken a nyóvvszertárak nyitvatartása is a mezőgazdasági munka igényeinek alkalmazkodik majd.

- minden évben a fertőző bűlbetegségek okozták nyáron a legtöbb gondot a közegészségügyi és járványügyi szolgálatnak. évente mintegy százezer ilyen nyári megbetegedés fordul elő a fővárosban. bár ezeknek csak egy töredékét teszi a dizentéria, mégis fontos, hogy laboratóriumi vizsgálattal tisztázzák a megbetegedések okait, mert ez megkönnyíti a gyógyítását és megelőzését. a helyzet az utóbbi években itt is örvedetesen javult, mert a köjjál laboratóriumi és a fővárosi körzeti orvosok egyre többen és eredményesebben veszik ki részüket a fertőző bűlbetegségek elleni küzdelemből./mti/

12.00

- 19 -

bb 28. háromezer fűkasza lengyelországból és az ndk-ból - csaknem teljes egészében géppel takarítják be a pillangósokat

i so/gg szb ká

1962. április 24.

a magyar mezőgazdaság fokozódó ütemű gépesítésének eredményeként újabb és újabb munkafolyamatoknál váltják fel az egyszerűbb eszközöket a gépek. az idén már lényegében befejeződik a pillangósok betakarításának gépesítése. eddig 8.844 fűkasza volt az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek birtokában, s most ehhez újabb háromezer érkezik lengyelországból és a német demokratikus köztársaságból. a kétezer lengyel és az ezer ndk-ban gyártott fűkaszát a termelőszövetkezetek vásárolhatják meg. az így kialakuló géppark lehetővé teszi, hogy a pillangósokat mindazonokon a területeken, ahol a talajadottságok megengedik, hét-nyolc nap alatt gépekkel kaszálják le. a szakemberek számítása szerint a csaknem 12.000 fűkasza a rétek és legelők természetének levágásához is elegendő, ehhez csupán az szükséges, hogy a mezőgazdasági üzemek a réteket és legelőket jó állapotba hozzák. /mti/

--

bb 29. a mezőgazdaság élüzemei

k so/tm szb ká

1962. április 24.

a földművelésügyi miniszter az érdekelt szakszervezetek elnökségével egyetértésben 39 mezőgazdasági üzemet, vállalatot tüntetett ki élüzem címmel.

élüzem lett az ujjusztai, a csorbai, a gyulai, a felgyői, a pankotai, a sinatelepi, a nagyszentjánosi, a csepregi, a zalaszentgróti, az andráshidai, a bikali, a kiskunhalasi, a városföldi, a cifrakerti, a najduszoboszló-ebesi, a balkányi, a biharkeresztési, a balatonboglári, a gyöngyös-domoszlói állami gazdaság, a tatali, és a szécsényi tangazdaság, az alsótengeliczi és a gyulatanyai kísérleti gazdaság, a szegedi halgazdaság és a gombatermelő vállalat.

a géppálmások közül a tápiószelai, a mezőberényi, a szarvasi, a detki, a kistekli, a szentmártonkői, a mezőkövesdi, a sopronhorpácsi és az orosházi kapta meg a kitüntető címet. ugyancsak élüzem lett a tolna megyei és a csongrád megyei gépjávitó vállalat, a kállósemjéni és a velencei növényvédő állomás, valamint az állami vakcinatermelő intézet. /mti/

--

12.05

- 20 -

bb 31. szoros együttműködés pontakozik ki a budapesti és az angol kereskedelmi kamara között - hatszáz tekintélyes angol cég tagja a londoni magyar tagozatnak

i sz/gg szb vg

1962. április 24.

a múlt év nyarán budapesten jártak a londoni kereskedelmi kamara küldöttei és megállapodtak a magyar kereskedelmi kamara vezetőjével, hogy a két szerv az országaink közötti árucsereforgalom kiszélesítése érdekében szorosabb együttműködést alakít ki.

ezt követően a múlt év őszén angliában megalakult a londoni kereskedelmi kamara magyar tagozata, ez év elején pedig budapesten a magyar kereskedelmi kamara és a brit tagozata. guttmann imre, a budapesti brit tagozat ügyvezető alelnöke a közelmúltban angliában járt, ahol a két tagozat együttműködéséről tárgyalt. terveikről az ott munkatársának a következő nyilatkozatot adta:

- a londoni kereskedelmi kamara tagjainak száma mintegy hetvenezernél több. a tagság magában foglalja az angol kereskedelem és ipar legnagyobb, legbefolyásosabb vállalatait. a kamara magyar tagozatához egyelőre mintegy 600 tekintélyes angol cég csatlakozott azaz a céllal, hogy magyarországi forgalmukat növeljék és új kereskedelmi kapcsolatokat létesítsenek a magyar vállalatokkal.

- a két tagozat együttműködésének kiszélesítéséért első lépésként intenzívebbé tesszük a delegációk cseréjét. az angolok úgy látják, hogy eddig nem folytattak magyarországon elég széleskörű piackutatást, ezért ezt a jövőben hatékonyabbá kívánják tenni. a napokban érkezik budapestre egy angol küldöttség.

- a londoni kereskedelmi kamara magyar delegációt is meghívott angliába, amely előreláthatólag júniusban utazik majd oda. a két tagozat további programja különböző ipari szakemberek látogatásának megszervezése. a londoni tagozat gondoskodik arról, hogy a magyar vállalatok angliába utazó képviselői a legmegfelelőbb angol cégekkel kerüljenek összeköttetésbe. a további közös elképzelések közé tartozik az is, hogy az exportban, valamint az importban érdekelt magyar és angol vállalatok ajánlatokat és dokumentációs anyagokat cserélnek.

- a budapesti ipari vásárra is nagyszámu angol kereskedőt várunk, akiknek így alkalomuk lesz közelebbről megismerkedni a magyar exportcikkkel és mind export, mind importkötéseknél a helyszínen tárgyalhatnak.

/folyt.köv./

12.10

- 21 -

bb 31. /szoros együttműködés.... 1. folyt./ szb

- a magyar-angol árucserforgalom az utóbbi években erőteljesen fejlődött, az 1954. évi 406.000 fontról a múlt év végére hatmillió fontra, tehát csaknem tizenötszörösére emelkedett. mind a magyar, mind az angol kereskedelem vezetőinek az a véleményük, hogy a forgalom a jövőben tovább fokozható és ennek a célnak az elérését szolgálja a két kereskedelmi kamara szorosabb együttműködése is. a forgalom fokozása nyilvánvalóan csak úgy érhető el, ha az illetékes angol hatóságok eleget tesznek egyes, kontingensek bővítésére irányuló kívánásainknak - mondotta befejezésül guttmann imre. /mti/

--

bb 32. több mint öt és félszeresére nőtt a táblás csokoládé, tizenkétszeresére a belföldi kakaó, majdnem háromszorosára a bolti kávé forgalom - több narancsot és citromot, valamint kevesebb cigarettát vásárolnak

i tó/n szb vg

1962. április 24.

az első negyedév alkalmat adott a kereskedelemnek a múlt év december 10-i árrendezés hatásának vizsgálatára. az elmúlt három hónap forgalmából megállapítható, hogy az árrendezést megelőző közgazdasági elemző munka megfelelő volt.

a belkereskedelmi minisztériumban kapott adatok szerint a múlt év azonos időszakához képest az első negyedévben a kávé össz-forgalma ugrásszerűen, több mint két és félszeresére emelkedett. ezen belül mintegy háromszoros a bolti eladás növekedése, a presszó-fogyasztás pedig körülbelül azonos. némiképp csökkent a budapesti és a vidéki forgalom között a különbség. egyes megyékben, például zalában és baranyában, négyszer-öttször annyi kávé fogyasztanak mint tavaly ilyenkor. vidéken a presszó-forgalom is mintegy 20 százalékkal emelkedett, ezzel szemben budapest egyes kerületeiben csökkent.

a csokoládé forgalma az árteszállítás óta meghaladta az előre tervezettet. a várt három és fél helyett több mint öt és félszeresére nőtt a csokoládé eladás. becslések szerint még nem stabilizálódott a csokoládé forgalma, további növekedésre számítanak. egyes fajták értékesítése olyan magas szintet ért el, hogy átmenetileg hiánycikké váltak.

/folyt.köv./

12.15

- 22 -

a 400 grammos, úgynevezett háztartási csokoládéból például 1961 első negyedében 17 mázsa fogyott, az idei első negyedévben pedig 1300 mázsánál is többet adtak el. magyarázat csokoládéból a tavalyi 50-60 mázsa helyett mintegy 1400 mázsa volt a forgalom. egyes csokoládé- és nugátáruk termelését jelentősen csökkenteni kellett, mert a fogyasztók most ezek helyett is tiszta csokoládét vásárolnak.

egy ideig gondot jelentett a kakaópor értékesítése. az első osztályú kakaópor színe miatt nem kedvelték a fogyasztók. a z édesipar új technológia alkalmazásával segített ezen. ez is hozzájárult, hogy a kakaóforgalom mintegy tizenkétszeresére nőtt, s most már inkább az igények kielégítése okoz gondot.

a narancsfogyasztás a vártnál jobban nőtt, majdnem két és félszeresére volt az egy évvel ezelőttnél. a citromfogyasztás 54 százalékos emelkedéséhez az árteszállításon kívül az influenzajárvány is hozzájárult.

érdekes, hogy a tea forgalma az árcsökkentés ellenére sem növekedett a várt mértékben. ez azzal magyarázható, hogy a tea nálunk nem egyetlen versenytársa a kávénak, pedig kitűnő kínai, indiai és gruz teák állnak a fogyasztók rendelkezésére. az első negyedévi forgalom elemzéséből kitűnik, hogy mintegy 10 százalékkal csökkent a cigaretta és a szivar forgalma. ebben azonban valószínűleg az influenzajárvány is „ludas”, a betegek kevesebbet szívtak a szokásosnál. /mti/

--

bb 33. elhunyt trangos vilmos, a munkásmozgalom régi harcosa

k hi/gk-lm -cz

1962. április 24.

trangos vilmos, a munkásmozgalom régi harcosa 60 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. holttestét kívánságuknak megfelelően elhamvasztják. /mti/

--

12.25

-23-

bb 34. újabb olcsóbbodás a primőrökben

i n. j. /j szb ká

1962. április 24.

a nagyvásártelpre az ünnepek alatt és kedden reggel 108 vagon és 34 tehergépkocsi áru érkezett, a vagonszállítmányok így osztottak meg: 101 vagon brugonya, 5 vagon különféle primőr és zöld-áru és 2 vagon citrom.

a szővosz központi árueosztó telepére kedden reggel már a távolabbi vidékekről is sok kertészeti ujdonság érkezett, az árubőség következtében a szővosz keddtől érvénybe lépett, új fogyasztói árjegyzékében a primőrök egész sora alacsonyabb áron került forgatomba, így a kerti sóskát kilónként 6.60, a tisztított parajt 14, a gyökeres parajt 9 forintért árusították, a hónapos- és a jégcsapretkek csomóját 2.40-3, a hajtattott zöldhagyma csomóját 1.20, az ötszálás zöldhagymát 1.50, az új leveleváló zöltség csomóját 3.80, a petrezselyemzöldje csomóját 0.50 forintért adták, a salátát fejlenként 2.20-3.- forintért, a hegyespaprika darabját 3-3.60, az új karalábé darabját 3.60-4.- forintért árusították. /mti/

--

bb 36. időjárásjelentés

tr szb

1962. április 24.

a meteorológiai intézet jelenti 1962 április 24-én, kedden délután:

a meleg idő tovább tart
közép-európában hétfőn is tovább tartott a száraz, meleg időjárás, csak észak-európában volt hidegebb és csapadékos az idő, hazánkban tegnap derült és meleg idő uralkodott, csapadéknymot ma reggel csak békéscsabáról jelentettek, a nap országsszerte 11-13 óra hosszáig sütött, a hőmérséklet napközben 24-29 fokig emelkedett, ma hajnalban általában 8-13, a nyugati határmezsgyékben 4-8 fokig hűlt le a levegő, ma délelőtti szintén meleg és derült volt az idő az egész országban.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 19.8 fok volt, 7.5 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag, ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 24 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 767 milléiter, alig változik.

várható időjárás szerda estig: kevés felhő, napos, meleg idő, a délutáni órákban legfeljebb néhány helyen futó zápor, vagy kisebb zivatar, mérsékelt délkeleti-keleti szél, várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-12 fok között, helyenként 8 fok alatt, a legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 24-28 fok között.

a duna vízállása budapestnél április 24-én, kedden délután 486 centiméter. /mti/

--

13.15

-24-

bb 37. apad a tiszta az egész magyar szakaszon - megkezdődött a víz levonulása a felső-tiszta hullámteréről - két-három hét múlva ér vissza medrébe az alsó szakaszokon

i sz/tr szb vg

1962. április 24.

a tiszta vízgyűjtő területén az utóbbi nyári napokban nem volt számottevő csapadék, kevesebb vizpót ist kapott a folyó, az országos vízügyi főigazgatóság tájékoztatása szerint így már az egész magyarországi szakaszon apad a tiszta és valamennyi mellékfolyója, három héttel ezelőtti tetőzús óta vásárosnaménynél több mint egy méterrel csökkent a folyó szintje és megkezdődött a víz levonulása a hullámteréről is, ezért a felső-tiszavidéki vízügyi igazgatóság már megszüntette az árvízi készütséget.

szolnoknál 34, csongrádnál 18 centiméterrel apadt a tiszta, de még mindig rendkívül magas a víz, s így ezen a szakaszon változatlan éberséggel és erővel őrködnek a gátakon, szegednél mintegy négy méterrel magasabb most a folyó tükre, mint a védett területek felszíne, bár kedden reggelre már négy centiméterrel csökkent a víz állás, ezért előreláthatóan még egy hétig harmadfoku készütségekben kell védeni a töltéseket, mert ezen a szakaszon kicsi a folyómeder mélysége és csak lassan tud levonulni az árhullám, az erősen megáradt duna miatt a duna is csak lassabban tudja befogadni a tiszta vizét, így még eltelik 2-3 hét, amíg a tiszta visszahúzódik medrébe, s az alsómagyarországi szakaszon is újra elhagyja hullámterét. /mti/

--

bb 38. műszaki szemle a balatonpart új üdülő-kombinátjaiban - megérkeztek az első sátoros vendégek

vid te szb ki

1962. április 24.

az enyhe, nyári időjárás nemcsak az első kirándulók vendégeket vondezteti meg a balatonparton, hanem kedvez a létesítmények építésének is, kedden műszaki szemlét tartottak a magyar tenger legújabb típusu üdülőiben, a kombinátokban, amelyeket a télen alakítottak ki, a szakemberek megállapították, hogy az átalakítás mindenhol sikeresült, a négy-hat kisebb vállalati üdülőből összevont és a szot kezelésébe adott kombinátok általában 150 személyesek, közös konyhával, étteremmel rendelkeznek és a vendégek szépen gondozott parkokban pihenhetnek, a legnagyobb kombinát síófokon van, itt öt nagyobb, melegebb és hét kisebb, villaszerű üdülőből áll az egyesített üdülőközpont, júniusban épülnek a tópart új létesítményei is, kedden elkészültek a balatonszéplaki zöldfa vendéglő átalakításával, s megújításra készítették elő a korszerűen felszerelt eszpresszót, nagy kényellett dolgoznak sífok hatemeletes új szállodáján is.

az enyhe, napsugaras időben, a szokásosnál két héttel hamarabb megérkeztek az első, több napig ott tartózkodó kirándulók az északi partira, balatonfüred és badacsonyi környékén megjelentek az első sátoros vendégek, akik már az éjszakát is a szabadban töltik. /mti/

--

bb 39. a szíriai arab köztársaság elnökének távirata dobi istvánhoz

te szb sr

1962. április 24.

nazem el kudzi, a szíriai arab köztársaság elnöke táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének a szíriai arab köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából kifejezett jókívánságaiért. /mti/

--

bb 40. a szovjet-magyar közös könyvkiadás

szé szb sr

1962. április 24.

ügyeknek tárgyalására budapestre érkezett a.ribin, a szovjetunió művelődésügyi minisztériuma kiadói főigazgatóságának vezetője és v.g. belozub, az ukrán szszk kiadói főigazgatója. /mti/

--

bb 41. incze jenő külkereskedelmi miniszter

k sz gg szb vg

1962. április 24.

- aki az olasz külkereskedelmi miniszter meghívására megtekintette a milánói vásárt - visszaérkezett budapestre. /mti/

--

bb 43. három nap alatt kétszáznyolcvannyolc tonna vas terven felül a dunai vasműben

vid te szb ki

1962. április 24.

a dunaujvárosi kohászok az ózdi és a diósgyőri kohók ideiglenes átépítése miatt keletkező termelés kiesés egy részének pótlását vállalták és a 8. pártkongresszus tiszteletére 18.000 tonna vasat akarnak gyártani 1 évi tervükön felül. a dunaujvárosi kohász brigádok a legutóbbi három napon, szombaton, vasárnap és hétfőn, a husvéti ünnepek alatt is helyt álltak, kétszáznyolcvannyolc tonna vasat gyártottak terven felül.

az év elejétől a dunaujvárosi kohászok már 6.100 tonnára növelték előnyüket, ugyanakkor gazdaságosan dolgoztak, mert háromezer tonnánál több kohókokszt takarítottak meg.

egyedül a minőség tekintetében van még tennivalójuk, mert ezen a téren elmaradtak a felajánlásuktól. /mti/

--

14.40

- 26 -

M

bb 42. szabályozták az üzletek április 28-május 1-1 nyitvatartását

i hbj/gg-lm vg

1962. április 24.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága intézkedett az üzletek április 28-május 1-1 nyitvatartásáról. eszerint április 28-án, szombaton az összes élelmiszer- és iparcikk-üzlet a szokásos hétköznapi beosztás szerint árusít. április 29-én, vasárnap az egyműszakos élelmiszerüzletek - hus-, hal-, vad-, baromfi-, fűszer-, csemege-, édesség-, pék-, tej-, zöldség-gyümölcsboltok - reggel 6 órától, illetve 7 órától 19 óráig, a később nyitó egyműszakos élelmiszerüzletek a szokásos ideig, de legalább 19 óráig, a kétműszakos élelmiszerüzletek a csarnokok és a piacok, az iparcikk-üzletek - áruházak, könyvesboltok - a vendéglátóipari egységek a szombati napokon szokásos ideig tartanak nyitva.

április 30-án, hétfőn a tejet árusító élelmiszerüzletek reggel 7 órától 10 óráig, míg a vasárnapi árusításra kijelölt élelmiszerboltok a szokásos ideig szolgálják ki a vásárlókat. az édesség- és dohányboltok a vasárnapi, míg a vendéglátóhelyek a szombati nyitvatartás szerint állnak a közönség rendelkezésére. a csarnokok és a piacok, továbbá az iparcikk-üzletek - áruházak, könyvesboltok - zárva lesznek.

május 1-én, kedden az élelmiszer- és iparcikk-üzletek, valamint a csarnokok és a piacok zárva tartanak. az édesség- és dohányboltok, továbbá a vendéglátóipari egységek a vasárnap szokásos ideig tartanak nyitva. /mti/

--

15,15

- 27 -

AL

bb 44. új baromfikeltető állomást helyeztek üzembe csurgón

vid j szb ká

1962. április 24.

a naposcsibék iránt állandóan növekvő érdeklődés új baromfikeltető állomások építését tette szükségessé somogyban. csurgón és karádon kezdték meg az építkezéseket, négy és félmillió forintos beruházással. csurgón már beszerelték a gépeket, s a tizgépés állomást április 24-én üzembe is helyezték.

az új keltetőállomásokkal együtt somogyban évente több mint hárommillió naposcsibét keltetnek, még egyszer annyit, mint ez elmult esztendőben. /mti/

..-

bb 45. pártmunkásküldöttség utazott olaszországba

k szb sr

1962. április 24.

az olasz kommunista párt meghívására orbán lászlónak, az mszmp központi bizottsága tagjának, a központi bizottság agitációs és propaganda osztálya vezetőjének vezetésével hétfőn öttagú pártmunkásküldöttség utazott tanulmányutra olaszországba.

a férihegyi repülőtéren hollai imre, a központi bizottság külügyi osztályának vezetője bucsuztatta a küldöttséget. /mti/

..-

bb 48. a rendőrség közleménye

k te szb sr

1962. április 24.

saját érdekében jelentkezzék a budapesti rendőrfőkapitányság fiatalok és gyermekvédelmi osztályán /budapest, 5., szabadság tér 3. földszint 9. számú helyiségben, vagy telefonon, a 127-782-es számon/ az a károsult, akitől 1961 végén a budapest, 7. kerület rákóczi ut 2 szám alatti fényszőv-nél fényképezés ideje alatt ismeretlen tette ellopta készpénzét. /mti/

..-

15,26

- 28 -

bb 46. az élelmiszeripar legfontosabb tennivalóiról tanácskozik szerdán a 4. országos műszaki konferencia

t tó /n/vt vg

1962. április 24.

az élelmiszerügyi minisztérium és az élelmiszeripari dolgozók szakszervezete szerdán rendezel meg az élelmiszeripari dolgozók 4. országos műszaki konferenciáját az édosz székházában. a műszaki konferencia munkájáról szende lászló az élelmiszerügyi minisztérium műszaki főosztályának osztályvezetője kedden tájékoztatta a sajtó munkatársait.

elmondta, hogy szerdán mintegy hétszáz élelmiszeripari szakember ül össze tanácskozássra. a tanácskozáson kovács imre miniszter referátuma alapján vitatják meg az élelmiszeripar műszaki fejlesztésének eredményeit és jelölik ki a legfontosabb tennivalókat. az élelmiszeripar az elmult két évben igen erőteljesen fejlődött. ennek ellenére megoldatlan problémák is állanak a szakemberek előtt. a műszaki fejlesztés központi kérdése most az üzemben belüli anyagmozgatás megoldása. a számításhoz szerint az élelmiszeriparban évente körülbelül tízmillió tonna ugynevezett ömlesztett terméket kell megmozgatni, amelyre egy év alatt mintegy százhetven millió forint munkadíjat fizetnek ki. a szerdán kezdődő országos műszaki konferencia feladata olyan módszerek vizsgálata, amelyekkel lényegesen csökkenteni lehet az anyagmozgatási költségeket. legelőbb megoldásnak látszik az ugynevezett rakodólapos árumozgatás bevezetése a darabárúknál. e módszer bevezetéséhez ebben az évben mintegy tízezer, a nemzetközi szabványméreteknél megfelelő rakodólapot, körülbelül hetven elektromos meghajtású emelő villástargoncát és mintegy ezer kézi vezérlésű hidraulikus targoncát szereznek be. megvitatják az országos műszaki tanácskozáson a palackozás és a szakember képzés eredményeit és feladatait, valamint az élelmiszeripari kutató intézetnek és az önálló tervező intézet tevékenységét, legfontosabb tennivalóit is. /mti/

..-

15,30

- 29 -

bb 47. mintegy száznegyven mentesítő vonatot indít a máv az április 30- május 1-i kettős ünnepen - április 29-én délben kelenföldről indul a pécsi és a dombóvári szerelvény

i hbj/gg szb vg

1962. április 24.

az április 30- május 1-i kettős ünnep forgalmával kapcsolatban a máv vezérigazgatósága a következő tájékoztatót adta az mti munkatársának:

- április 28-án a hivatalos menetrendkönyvben pénteki munkanapra, 29-én a szombati napra, 30-án a munkaszüneti napokra, május 1-én a vasárnapokra és május 2-án a hétfői munkanapokra előírt vonatok közlekednek. a névtévi távolsági munkásvonatok április 28-án este és április 29-én délután a „szabad-szombaton”, hetekre előírtaknak megfelelően indulnak, ellenirányban pedig május 2-ára virradó éjjel közlekednek. április 28- május 2-a között a máv - a számítások szerint - körülbelül 140 mentesítő vonatot indít az ország különböző részébe. a mentesítő vonatok pontos indulásáról a pályaudvarok adnak részletesebb tájékoztatót.

- a déli pályaudvar átépítésével kapcsolatban már április 24-től néhány vonat csak budapest-kelenföldig közlekedik. ezen túlmenően a vasut a kettős ünnep forgalom idején az átépítéssel kapcsolatban a következő korlátozásokat lépteti életbe: április 29-én délben a menetrend szerint egyébként budapest-déli pályaudvarról dombóvárra 13 óra 36 perckor induló 1014-es és a pécsre 14 óra 12 perckor induló 1914-es számú vonat budapest-kelenföld állomásról indul. budapest-kelenföldig közlekedik április 28-án, április 29-én és május 1-én a dombóvárról budapest-déli pályaudvarra 19 óra 46 perckor érkező 1011-es számú vonat, április 28-án székesfehérvárról 13 óra 22 perckor érkező 1225-ös számú vonat és május 1-én a siófokról 20 óra 24 perckor érkező 1205-ös számú vonat.

- a jegyváltás megkönnyítésére valamennyi budapesti pályaudvar minden egyes pénztára egész nap bármilyen menetjegyet elővételben is kiad. egyes nagyobb vidéki állomásokon és az íbusz menetjegyirodáiban is váltható k elővételben jegyek. ezért külön díjat fizetni nem kell. aki jegyét elővételben váltja meg, közölje a pénztárossal, melyik napon kíván utazni. /mti/

..-

bb 49. pullai árpád a kisz kb első titkára hazaérkezett moszkvából

tr szb sr

1962. április 24.

pullai árpád, a magyar kommunista ifjusági szövetség központi bizottságának első titkára, aki résztvett a lenini komszomol 14. kongresszusán, mint a kisz küldöttségének vezetője hazaérkezett moszkvából. /mti/

..-

15,45

- 30 -

bb. 51. a kgst mezőgazdasági állandó bizottságának 10. ülése

kfm gy/ká

1962. április 24.

a kgst mezőgazdasági állandó bizottsága 1962. április 17-20. között bulgáriában, tirnovóban tartotta 10. ülését.

a bizottság ülésén a bolgár népköztársaság, a magyar népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a lengyel népköztársaság, a román népköztársaság, a szovjetunió és a csehszlovák szocialista köztársaság delegációi vettek részt. megfigyelőként jelen voltak a vietnami demokratikus köztársaság, a kínai népköztársaság, a koreai népi demokratikus köztársaság és a mongol népköztársaság képviselői is.

a bizottság beszámolót készített a kgst 16. ülészakára a tagállamok mezőgazdasági termelésének növelésére vonatkozó ajánlások végrehajtásáról és javaslatokat terjesztett a tanács ülése elé a mezőgazdasági termelés további fellendítésére. a bizottság megtárgyalta az 1961. évi munkáról és tevékenységének további irányáról szóló jelentést.

megvizsgálta a bizottság az 1961-ben lefolytatott nemzetközi gépösszehasonlító vizsgálatok eredményeit, a kukorica-cukornépatermesztés komplex gépesítéséről tartott tudományos értekezlet tapasztalatait, beleértve a mezőgazdaság gépesítésével kapcsolatos egyéb kérdéseket is és javaslatokat fogadott el.

a bizottság javaslatokat dolgozott ki egyes állategészségügyi kérdések megoldására, takarmánykiegészítő vegyszerek alkalmazására, a dohányperonoszpóra elleni védekezésre és számos erdőgazdasági probléma megoldására.

a kgst mezőgazdasági állandó bizottságának 10. ülése a testvéri együttműködés és kölcsönös segítség jegyében zajlott le. /mti/

..-

bb. 53. filmtörténeti kiállítás zalaegerszegen

vid tm/gy/fm

1962. április 24.

zalaegerszegen a megyei könyvtár rendezésében filmtörténeti kiállítás nyílt, amely a kezdeti próbálkozásoktól napjainkig a közönség elé tárja a filmművészet fejlődését. a kiállítás jeleneteket mutat be az egykori filmekből, technikai trükköket ismertet. kiállították a magyar nyelvű filmművészeti folyóiratokat is. /mti/

..-

16.30

- 31 -

bb 52. újabb bejegyzés került a kőszegi szőlőskönyvbe

vid j vm ká

1962. április 23.

a kőszegi jurisich muzeumban érdekes dokumentumot őriznek a helyi szőlőkultúra múltjáról, az 1740. óta vezetett szőlős könyvet. a könyvbe minden év györgy-napján természetes nagyságban rajzolták le a szőlőhajtásokat, hogy ebből következtessenek a termés mennyiségére és minőségére. a könyvbe az idei györgy napján, kedden bekerült a 222. feljegyzés. szőlőcsószók és utőrők vitték a muzeumba a hegy különböző dűlőiről származó szőlőhajtásokat, amelyek a szakemberek véleménye szerint a későn érkező tavasz ellenére is jó terméssel bíznak. az idei hajtásokat természetes nagyságban, hanem László festőművész, restaurátor festi be a szőlőskönyvbe, akinek nagyapja, hanem Antal husz éven át, 1863-tól 1888-ig csinálta ugyanezt a munkát. /mti/

- . -

bb 54. száz baranyai faluban működik dolgozók iskolája - a szociálpolitikáról és a felnőttoktatásról tárgyalt a megyei tanács végrehajtóbizottsága

vid fm/tr vm fm

1962. április 23.

a baranya megyei tanács végrehajtóbizottsága keddi ülésén a szociálpolitikai munkáról és a felnőttoktatásról tárgyalt. megállapították, hogy a megyében levő 14 szociális otthon 1100 férőhelye kielégíti a szükségletet, a gondozottak ellátása jó.

a felnőttoktatás helyzetéről szóló jelentés a falusiak felnőtt tanulási kedvéről számol be. jelenleg baranya száz községében működik a felnőttek általános iskolája, négy nagyobb községben pedig 450 felnőtt végzi a gimnáziumot. a szentlőrinci mezőgazdasági technikumnak tizenkét kihelyezett osztálya nyílt a falvakban. a felnőtt diákok, különösen a munkakörükkel összefüggő tantárgyakkal foglalkoznak szívesen. az ülésen elhatározták, hogy kísérletképpen ezeket a tantárgyakat a jövő tanévtől kezdve részletesebben tanítják. külön önálló dolgozók iskolájának létesítéséhez járult hozzá a megyei tanács végrehajtó bizottsága. /mti/

- . -

- 32 -

16,45

17.45

ke

bb 50. a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának távirata az indonéz kommunista párt központi bizottságához

vm bs

1962. április 24.

indonéz kommunista párt
központi bizottságának

d j a k a r t a

kedves elvtársak:

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága valamennyi magyar kommunista nevében forró testvéri üdvözlését küldi az indonéz kommunista párt hetedik rendkívüli kongresszusának és pártjuk minden tagjának.

pártunk és népünk mély együttérzéssel kíséri az indonéz kommunisták nagyszerű harcát a társadalmi felemelkedésért, az indonéz nép demokratikus vívmányaiért, a békéért és szocializmusért.

kongresszusuk olyan időszakban tanácskozik, amikor az indonéz nép kitartó küzdelmet folytat nyugat-irán felszabadulásáért, hogy teljessé váljon indonézia nemzeti függetlensége és az egész indonéz nép megszabaduljon a gyarmattartóktól.

pártunk és a szocializmust építő egész magyar nép nevében kívánunk az indonéz népnek további sikereket az imperializmus elleni harcukban, nemzeti felszabadító küzdelmüknek teljes győzelemre vitélőben, s indonézia társadalmi fejlődésében. az indonéz nép nagyszerű harci serege, az indonéz kommunista párt hetedik kongresszusának kívánunk eredményes, jó munkát.

magyar szocialista munkáspárt
központi bizottsága /mti/

- . -

- 33 -

16,50

17.45

bb. 55. fiatall-öreget a határba csalt az áprilisi kánikula - egyszerre borultak virágba a mecseki gyümölcsfák - elbujhat a fácán a körös-vidéki búzában - helyenként megkezdődött az öntözés

Ö vid so/gg/gy/ká

1962. április 24.

az áprilisi kánikula pezsdtőleg hatott a növényekre, s egyúttal a határban folyó munkákra. a mecsek vidékén csaknem egyszerre borultak virágba a különböző gyümölcsfák. máskor még az egyes őszibarackfélék is néhánynapos eltéréssel bontották ki szirmaikat, most egyszerre rózsaszín pompába öltöztek a mecseki lankák. a mandulával és az őszibarackkal csaknem egyidőben kivirágzottak a kajszli-, a cseresznye-, a meggy-, a szilva-, az alma- és a körtefák is. így a február végétől május elejéig megoszló virágzási időszak most sokkal rövidebb, viszont sokkal látványosabb. borsodból, az ország legészakibb megyéjéből is megjött a hír: felöltötték tavaszi ruhájukat a gyümölcsfák. tokaj környékén több mint tizenötezer mandulafa virágzik. a bükk déli lejtőjétől védett, s a ropogós fekete cseresznyéről híres szomolya községben jó termést ígér a 30 000 fa gazdag virágzása.

békés megyében ősi szokás, hogy györgy napján, április 24-én a falvak öregjei kimennek a földekre, megnézni, elbujhat-e a varju az őszi vetésben, mert ha igen, akkor jó termésre lehet számítani. most a közös földek mellett találkoztak az idős termelőségvetkezeti gazdák és az eleki lenin termelőségvetkezeti elégedetten állapították meg, hogy az 1 200 holdon elvetett intenzív búzájukban már nemcsak a varjak, de a fácánok is nyugodtan elbujhatnak. hasonlóan szép búzavetéseket látni a füzesgyarmati, az ujkigyósi, a gyulai és az oroszlói határban is, ahol most fogasolással szellőztetik a buza talaját. bács megye termelőségvetkezeti gazdaságaiban sokhelyütt zöldelt már az idei vetés, a fajszi vörös csillag termelőségvetkezeti pedig, ahol már február elején földbe tették a koratavaszi magvakat, virágzik a borsó.

az időjárás diktálta ütem szerint a máskor legalább egy hónapig tartó tavaszi munkákat sokhelyütt fele idő alatt elvégezték. bács megye egész területén hozzáálltak a kukorica-vetéshez, s eddig 13 000 holdon került földbe a legfontosabb takarmánynövény magja. hajdu-bihar megyében a termelőségvetkezeti és gépállomások 1 200 gépe dolgozik a nagy táblákon. tíz nap alatt a gépállomási traktorosok 50 000 normálholdnyi munkával segítették a közös gazdaságokat. kedden már megszürt a kukoricát vetették.

/folyt. köv./

16,55

- 34 -

bb. 55. /fiatall-öreget... 1. folyt./ gy

Jelenleg 35 000 holdon van földben a kukorica-vetőmag, s a hét végére el akarják érni a 100 000 holdat. békés megyében 450 géppel vetik a kukoricát, s a mélyfekvésű talajokon a lóvontatású gépeket is munkába állították. a leggyakorlottabb traktorosok éjszaka is dolgoznak. szabolcs-szatmár megyében már azokon a földeken is vetik a kukoricát, amelyeket néhány héttel ezelőtt még a tiszta, a szamos, a tur és a kraszna kiáradt vize borított.

ujkigyós környékén a husvéti ünnepek után előkerült a kapa. az aranykalász termelőségvetkezeti borsóföldjén kedden háromszázán saraboltak, többségükben lányok és asszonyok. az eleki lenin termelőségvetkezeti női munkacsapatai a maghozó petrezselyem, a sárgarépa és a cukorrépa-dugvány földjén kapáltak.

az ország két vidékéről is hír érkezett az öntözés megkezdéséről. a nádudvari vörös csillag termelőségvetkezeti, amely az idén 3 000 holdat öntöz a keleti főcsatorna vizével, kedden négy esőztető berendezést állított munkába. a lucerna és a vöröshere táblák mellett a már sorolós cukorrépára juttatják el a vizet, hogy minél hamarabb megerősödjék a növény. győr megyében, ahol negyven csőkut készül az idén, a régi és az új kutak egy részét már üzembe helyezték. a szigetközben, ahol most ültetik a káposzta-palántát, különösen jól jön a mesterséges eső. /mti/

bb 56. megérkezett sopronba az ország első panoráma távcsöve

i tz/sze vm vg

1962. április 24.

az uránia ismeretterjesztő bolt műhelyében az országos idegenforgalmi hivatal megrendelésére elkészült az első magyar ugynevezett panoráma távcső. a szilárd állványon nyugvó, teljesen hazai anyagokból előállított távcső, amely minden irányban könnyedén forgatható, harmincszorosan hozza közelebb a „megcélzott”, látványt.

ez az első példány már meg is érkezett sopronba, ahol a károly-magaslat kiállítótornyán állítják fel. nappal a táj szépségeit mutatják be vele az érdeklődőknek, éjszaka pedig mint csillagászati távcsövet, elsősorban a hold megfigyelésére használják majd fel.

a közeljövőben még jónéhány példányt készítenek el belőle. hármat állítanak fel a fővárosban, mégpedig a citadellán, a várban a bástya-sétányon és a szabadsághegyi kilátón. vidéken pedig egyelőre pécs, eger, esztergom és miskolc kap majd egy-egy példányt. /mti/

17,00

- 35 -

bb. 57. hét fokkal az átlagszint felett: nyári hőség közép-európában és a balkánon, skandináviában viszont még alig tavaszodik

cs/gk/gy/ká

1962. április 24.

az utóbbi egy hét alatt napról-napra emelkedett a hőmérséklet, s a napi középhőmérséklet hétfőn már hét fokkal volt magasabb az időszaknak megfelelő átlagnál. budapestben 27.1 fokot, nagykanizsán, baján, nyíregyházán 27, debrecenben és miskolcon 28 fokot mértek.

mint a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul elmondották, európa legmelegebb téje jelenleg magyarország, jugoszlávia, csehszlovákia és lengyelország. jellemző például, hogy spanyolországban - amely a kontinens legmelegebb sarka szokott lenni - csak 20 fokos maximumokat mértek. a skandináv államokban a nappali hőmérséklet csak kevés helyen haladta meg a 10 fokot, éjszaka pedig mínusz 1- mínusz 7 fokos fagyok voltak. igaz, a keddre virradó éjszaka nálunk is erős volt a lehülés: a dunántúlon általában plusz 4-5 fokra szállt a talajszintű levegő hőmérséklete, sőt zalaegerszegről plusz 1 fokos minimumot jelentettek. fagyvesztély azonban egyelőre nem fenyeget. a keddi maximumok az ország egyes vidékein 27-28 fokig emelkedtek.

ukrajna felől nagyobb kerülővel hűvösebb légtömegek áramlanak be közép-európa légterébe, s ez az ugynevezett keleti zivatarok képződését teszi lehetővé. kedden délelőtt békéscsabán már volt kisebb zápor, s a délután folyamán még néhány helyen átfutott a zivatar. a következő napokban a meleg a jelenlegihez hasonló szinten marad, szórványosan kisebb záporok, zivatarok lesznek. /mti/

bb. 58. hedda zinner, a neves német író

te/gy/sr

1962. április 24.

az egy kis bécsi kávéház és a ravensbrücki ballada szerzője kedden góbbi hírdával ellátogatott az ódry művészetthonba és elbeszélgetett az otthoni idős művészeivel. /mti/

17.14

17

- 36 -

bb. 59. időjárásjelentés

tm/gy/

1962. április 24.

a meteorológiai intézet jelenti április 24-én kedden 18 órakor:

a meleg idő tovább tart

várható időjárás szerda estig: kevés felhő, napos, meleg idő, a délutáni órákban legfeljebb néhány helyen futó zápor, vagy kisebb zivatar. mérsékelt délkeleti, keleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 24-28 fok között. /mti/

bb 60. mártir-émlékkünnepség a közlekedési klubban

gti hi/gk vm bs

1962. április 24.

a közlekedési és szállítási üzemek, vállalatok dolgozói kedden délután a közlekedési klubban rendezett hagyományos ünnepségen emlékeztek a szakszervezetnek azokra a mártirjaira, akik 1942-1944-ben a 401-es és a 402-es büntetőszázad elhurcolt foglyai-ként életüket veszítették. az ünnepségen somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot elnöke mondott beszédet. jelen volt kossa istván közlekedés-és postaügyi miniszter, kisházi ödön munkügyi miniszter, vas-witteg miklós, a szot alelnöke, csaplár péter, a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének elnöke, földvári aladár, a ksdsz főtitkára, a szakszervezet elnökségének és központi vezetőségének tagjai, valamint a szakma számos veteránja. az ünnepség után műsor következett, majd elhelyezték a megemlékezés virágait a klub előcsarnokában lévő emléktáblán. /mti/

18,38

- 37 -

bb 61. nagygyűlések, ünnepek vidéken a gyarmati ifjúság napján
vid fm/n vm 1962. április 24.

Kedden fejer megye fiataljai megemlékeztek a gyarmati ifjúság napjáról.

Székesfehérvárott a városi művelődési ház nagytermében a kommunista ifjúsági szövetség fejer megyei és székesfehérvári végrehajtó bizottságának rendezésében ifjúsági nagygyűlést tartottak. A nagygyűlésen Komócsin Zoltán, az MSZMP politikai bizottságának póttagja mondott ünnepi beszédet, amelyben méltatta a gyarmati ifjúság napjának jelentőségét, megemlékezett a népiük gyarmati elnyomása ellen harcoló fiatalok érdemeiről és a világméretű küzdelem páratlan sikereiről. Az ünnepi megemlékezést kulturműsor követte.

Ifjúsági nagygyűlést tartottak a zalaegerszegi fiatalok is. A szolidaritási gyűlésen a város több mint száz kisz alapszervezetének képviselői, többszáz munkásfiatal és diák vett részt.

A zalaegerszegi járás fiataljai gellénházán tartottak nagygyűlést, amelyen ifjú olajmunkások és számos termelőségvezetői község fiataljai vettek részt.

A kisz nyíregyházi városi bizottsága is ünnepeket rendezett a gyarmati ifjúság napja alkalmából. Murvai Mihály, a kisz városi végrehajtó bizottságának titkára mondott beszédet. Ünnepeket volt kisvárdán is, amelyen részt vett és felszólalt egy hazánkban tanuló szudáni fiatal. /mti/

...

bb. 62. amerikai és magyar mezőgazdasági szakemberek találkozója az agrártudományi egyesületben

t cs/tm/gy/ 1962. április 24.

Kedden 56 tagú amerikai farmercsoport érkezett hazánkba néhány napos látogatásra. A nap folyamán megismerkedtek a magyar főváros nevezetességeivel, majd a koraesti órákban a magyar agrártudományi egyesület által rendezett találkozón a technika házában beszélgetést folytattak a magyar mezőgazdasági intézmények vezető szakembereivel.

Az amerikai egyesült államok dél-keleti részéről georgia államból jöttek, s mindannyian farmerek. Többnyire gyümölcsstermesztéssel foglalkoznak. Mint elmondták, legnagyobb gondjuk a termelt áruk elhelyezése. Hazánkba érkezésük előtt jártak már hollandiában, a szovjetunióban, majd lengyelországban. Magyarországról csütörtökön folytatják útjukat a német demokratikus köztársaságba. /folyt. köv./

19.15

- 38 -

bb. 62. / amerikai és magyar... folyt./ gy

A szovjetunióban ellátogattak moszkvába, majd a krasznodári és a rosztovi területre. Számos kolhoz és szovhoz tekintettek meg. A szovjet mezőgazdaságról jó véleményük alakult ki, hangsúlyozták, mást láttak, mint amire számítottak, s főként jobbat a vártnál, különösen a szovjet mezőgazdasági dolgozók munkalendülete és lelkesedése tetszett nekik.

Lengyelországban varsón kívül még poznanba is ellátogattak. A mezőgazdaság területén elsősorban a jól fejlett állattenyésztés ragadta meg a figyelmüket. Rövid magyarországi tartózkodásuk alatt a mezőhéki állami gazdaságba látogatnak el az amerikai farmerek. /mti/

...

bb 63. baráti találkozó a mongol nagykövetségen

k hné vm sr 1962. április 24.

Kedden este a mongol nagykövetségen baráti találkozóra jöttek össze a magyarországon tanuló mongol gyakornokok, akik hazánkban sajátítják el a különböző szakmai ismereteket. A baráti találkozón megjelentek azok a szakemberek, akik a mongol gyakornokokkal közvetlenül foglalkoznak. /mmtti/

...

20,14

- 39 -

kk

bb. 64. ünnepi gyűlés a gyarmati ifjúság napja alkalmából

t lv-vt/hna/gy/sr

1962. április 24.

a magyar kommunista ifjúsági szövetség budapesti bizottsága kedden délután, az élelmezési ipari dolgozók szakszervezetének székházában, ifjúsági gyűlést rendezett a gyarmati ifjúság napja alkalmából. az ünnepségen részt vettek többen a kisz központi bizottságának és budapesti bizottságának vezetői közül ott voltak a demokratikus ifjúsági világszövetség képviselői, a budapesti üzemek, intézmények, egyetemek, iskolák diákjai közül többszázan, továbbá hazánkban tanuló külföldi fiatalok is.

molnár lászlónak, a kisz budapesti bizottsága titkárának megnyitó szavai után, várnai ferenc, a kisz központi bizottságának titkára mondott beszédet. bevezetőben méltatta a gyarmati ifjúság napjának - április 24-nek - jelentőségét. elmondotta, hogy az utóbbi években 42 országban másfél milliárd ember szabadult fel a gyarmati elnyomás alól. napjaink nagy feladata, hogy végleg eltemessünk minden gyarmati elnyomást.

- nincs többé olyan hatalom - mondotta -, amely megakadályozhatná azt, hogy ki ne üzzék a népek hazájuk földjéről az imperialista elnyomókat.

a továbbiakban a kubai nép nagyszerű győzelméről emlékezett meg, majd az algériai hazafiak sikerét méltatta.

befejezésül hangsúlyozta, hogy a gyarmatosítás elleni harc elválaszthatatlan attól a küzdelemtől, amelyet a népek a béke fenntartásáért világszerte folytatnak.

várnai ferencnek nagy tapsal fogadott szavai után margoni, a divsz első elnökhelyettese emelkedett szólásra.

- több mint százmillió fiatal nevében köszöntöm az ünnepi gyűlés résztvevőit. a világ ifjúságának ragyogó ünnepe április 24-ike, a gyarmatosítás ellen és a békés együttélésért folytatott harc dátuma.

a továbbiakban visszpillantást adott az utóbbi évek gyarmatosítás elleni harcáról, majd így folytatta:

- a mai ünnepünket új győzelmek teszik jelentőssé. kuba ifjúsága sikeresen védi meg forradalmát.

/folyt. köv./

21,00

- 40 -

bb. 64. / ünnepi gyűlés... folyt./ gy

indonézia népe és fiataljai fokozzák harcukat nyugat-írián felszabadításáért. a világon hatalmas sikereket értünk el a gyarmati rendszer felszámolásában, azonban egy pillanatra sem szabad elfelejtenünk, hogy az imperializmus a gyarmatosításnak új formáit keresi. az ázsiai és latinamerikai, országokban bábkormányokat igyekeznek a nép nyakára ültetni és ezzel szeretnék biztosítani továbbra is uralmukat. ebbe nem nyugodhatunk bele és ezért igérjük, hogy mi, fiatalok is, mindaddig harcolunk, amíg véglegesen meg nem szűnik a gyarmati uralom mindenütt a világon.

a tetszéssel fogadott felszólalás után az ifjúsági gyűlés nívós kulturális programmal ért véget. /mti/

..

bb. 65. fogadás az indonéz nagykövetségen

tmé/gy/sr

1962. április 24.

a bandungi konferencia évfordulója alkalmából iman surjakusuma, az indonéz köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője fogadást adott. a fogadáson részt vett szakasits árpád a muosz elnöke, az elnöki tanács tagja, tömpe istván, a magyar rádió- és televízió elnöke, puja frigyas külügyminiszterhelyettes, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke, valamint politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke, valamint politikai, gazdasági és kulturális életünk számos képviselője. részt vett a fogadáson a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja. /mti/

..

21,00

- 41 -

Handwritten signature or initials

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1962. április 25.

bb 1. új halászcserák, vendéglők csongrád megye legszebb kiránduló-
helyein

vid j vm k á

1962. április 25.

a szegedi idegenforgalmi hivatal kérésére a csongrád megyei földművesszövetkezetek vendéglőket nyitnak a legszebb kiránduló-
helyeken. új halászcserát rendeznek be a szegedi fűvészkertben,
a városhoz közeli boszorkányszigeten, a fehértői madárrezervártum
mellett, s más, a turisták által kedvelt kirándulóhelyen. rövidesen
170.000 forintos költséggel felújítják a mártélyi tiszaparti ven-
dégelőt, ahová minden évben hajóval is sokezer vendég látogat el.

a szegedre vivő főutvonalon mentén, balástyán rendezik be a
megye első „csibe-csárdáját”, ahol a csárdához tartozó „baromfifar-
mon”, az utasok maguk választhatják ki azokat a csibéket, amelyek-
ből pillanatok alatt készítenek majd kívánság szerinti ételeket.
/mti/

- . . -

bb 2. egymillió francia levendula-palánta a tihanyi-félszigetről

vid j vm k á

1962. április 25.

a tihanyi-félsziget déli fekvésű domboldalain a me-
szes talaj és a páradus levegő kiválóan alkalmas francia levendu-
la termesztésére. 1920. óta minden júliusban, a levendula virág-
zásakor, illatárban uszik a félsziget, a kertimág és gyógynövény
termelő gazdaság is itt hozta létre az ország legnagyobb levendulását

ebben az évben először a gazdaság nemcsak saját szükségletére
termel palántát, hanem innen látja el a környező termelőszövetkeze-
ket és állami gazdaságokat is. összesen egymillió palánta várja utra-
készzen a szállítást. a nagyvázsonyi termelőszövetkezet e héten kezdi
meg a telepítést 120.000 tihanyi francia levendula-palántával./mti/

- . . -

- 1 -

12/2